

HR Excellence in Research

Postępy i plan działań na lata 2026 -2028

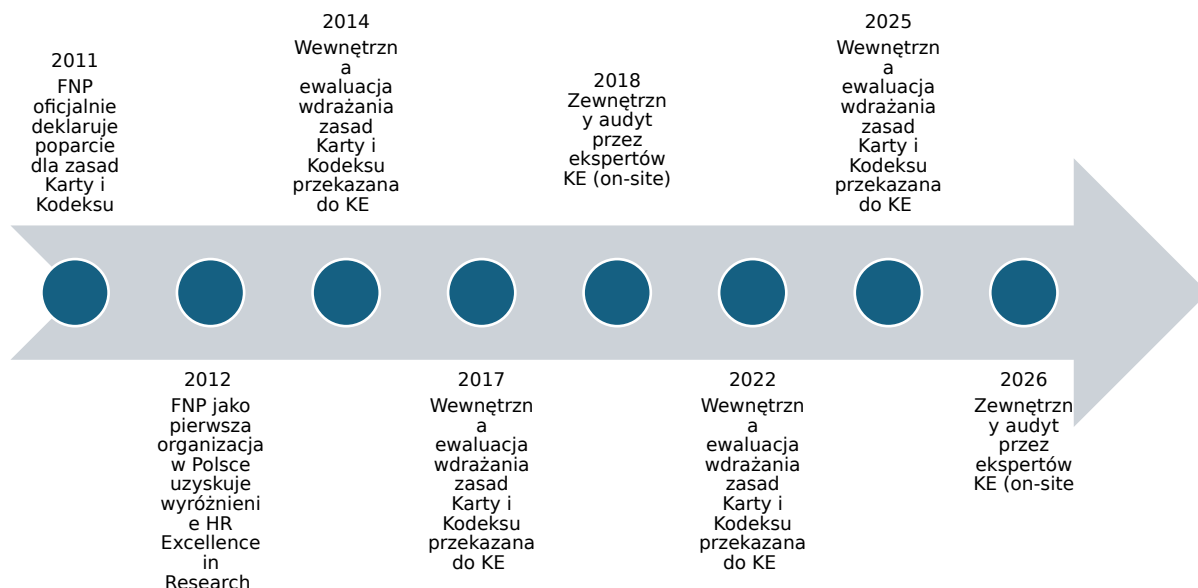
Spis treści

Informacje wstępne.....	1
Stan wdrażania zasad Karty – kluczowe osiągnięcia i obszary rozwoju.....	4
Etyka, rzetelność naukowa, równość płci i otwarta nauka.....	4
Najważniejsze wdrożone działania.....	4
Stan obecny.....	6
Wyzwania.....	8
Planowane działania.....	8
Ocena, rekrutacja i awans naukowców.....	9
Najważniejsze wdrożone działania.....	9
Stan obecny.....	10
Wyzwania.....	11
Planowane działania.....	12
Warunki pracy naukowców.....	12
Najważniejsze wdrożone działania.....	12
Stan obecny.....	13
Wyzwania.....	14
Planowane działania.....	14
Kariery i wspieranie rozwoju naukowców.....	14
Najważniejsze wdrożone działania.....	15
Stan obecny.....	16
Wyzwania.....	16
Planowane działania.....	17
Plan działań na lata 2026-2028.....	18

Informacje wstępne

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej podpisała „Deklarację poparcia dla stosowania zasad Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników” w 2011 r., zaś rok później – jako pierwsza instytucja w Polsce uzyskała wyróżnienie "HR Excellence in Research". W kolejnych

latach Fundacja dokonywała regularnej analizy swoich działań pod kątem zgodności z zasadami Karty i Kodeksu, wprowadzając zmiany służące pełniejszej ich realizacji.

Specyfika działania Fundacji w kontekście Karty i Kodeksu

Fundacja jest instytucją grantodawczą i nie zatrudnia naukowców jako pracowników prowadzących działalność badawczą. W związku z tym zasady Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy Rekrutacji Naukowców znajdują zastosowanie przede wszystkim w obszarach związanych z projektowaniem i realizacją programów finansowania badań oraz współpracą z wnioskodawcami i beneficjentami.

Dotyczy to w szczególności:

- zasad przyznawania finansowania,
- konstrukcji programów grantowych i warunków udzielania wsparcia,
- wymogów stawianych wnioskodawcom i beneficjentom,
- wsparcia naukowców i zespołów badawczych na etapie przygotowywania wniosków,
- wsparcia beneficjentów w realizacji projektów i rozliczaniu grantów,
- tworzenia mechanizmów sprzyjających rozwojowi kariery naukowej, mobilności badawczej oraz współpracy krajowej i międzynarodowej.

Oznacza to, że wpływ Fundacji na realizację zasad Karty ma charakter w dużej mierze pośredni – poprzez warunki finansowania, standardy oceny oraz rozwiązania instytucjonalne oferowane uczestnikom programów.

Działalność Fundacji należy rozpatrywać w kontekście jej skali organizacyjnej. W porównaniu z uczelniami, instytutami badawczymi czy największymi krajowymi agencjami finansującymi pozostaje ona organizacją stosunkowo niewielką, zatrudniającą 76 osób. Niewielka skala sprzyja sprawnej komunikacji i efektywnej współpracy, jednak ograniczone zasoby kadrowe i finansowe wymagają koncentracji na kluczowych obszarach strategicznych oraz priorytetyzowania działań. W rezultacie możliwości tworzenia nowych struktur, wdrażania rozbudowanych mechanizmów wsparcia i realizacji dodatkowych inicjatyw są ograniczone i muszą być dostosowane do dostępnych zasobów.

Finansowanie ze środków strukturalnych Unii Europejskiej

Istotnym uwarunkowaniem działalności Fundacji jest struktura jej finansowania. Ponad 90% obecnego budżetu Fundacji stanowią środki strukturalne Unii Europejskiej, których wykorzystanie podlega szczegółowym regulacjom i ścisłym wymogom rozliczeniowym. Podstawowym celem funduszy strukturalnych jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zmniejszanie różnic rozwojowych pomiędzy regionami Polski i Unii Europejskiej. W ramach tych celów wspierane są również badania naukowe, działalność innowacyjna, transfer technologii oraz wdrażanie wyników badań do praktyki gospodarczej. Fundacja realizuje swoją misję przede wszystkim poprzez działania służące wzmocnieniu potencjału badawczo-rozwojowego Polski oraz budowanie trwałych powiązań między nauką a gospodarką. Takie wykorzystanie środków strukturalnych czyni z nich ważne źródło finansowania polskiego sektora nauki i innowacji, umożliwiając realizację przedsięwzięć o skali, która nie byłaby możliwa przy wykorzystaniu wyłącznie krajowych źródeł finansowania.

Jednocześnie charakter funduszy strukturalnych wyznacza granice możliwego wsparcia. Środki te są w dużej mierze ukierunkowane na wykorzystanie wyników badań w działalności gospodarczej i rozwój innowacyjności przedsiębiorstw. W konsekwencji możliwości finansowania badań podstawowych lub inicjowania działań niezwiązanych bezpośrednio z celami polityki spójności są ograniczone.

Dodatkowym wyzwaniem jest wysoki poziom formalizacji i rozbudowane wymogi administracyjne związane z wykorzystaniem funduszy strukturalnych. Ogranicza to elastyczność Fundacji w zakresie kształtowania zasad wsparcia i sposobu dysponowania środkami.

Zgodność zasad Karty z wartościami i misją Fundacji

Fundacja od początku działalności buduje swoją pozycję w polskim systemie nauki na zaufaniu, wiarygodności oraz partnerskich relacjach ze środowiskiem badawczym. Jej siłą nie jest skala działania, lecz jakość wsparcia, profesjonalizm oraz dobra znajomość potrzeb naukowców. Kluczowe znaczenie ma stosowanie wysokich standardów w ocenie osiągnięć naukowych, projektowaniu programów grantowych oraz współpracy z wnioskodawcami i beneficjentami, przy zachowaniu przejrzystości procedur, równego traktowania i wspierania rozwoju badaczy.

Zasady promowane przez Europejską Kartę Naukowca, takie jak rzetelność, przejrzystość, równe traktowanie i wspieranie rozwoju zawodowego, są spójne z praktykami od lat stosowanymi przez Fundację. Wdrażanie Karty nie wymagało więc zasadniczych zmian w sposobie funkcjonowania organizacji, lecz stanowiło uporządkowanie i sformalizowanie istniejących działań oraz stworzenie wspólnych ram dla ich dalszego doskonalenia.

Stan wdrażania zasad Karty – kluczowe osiągnięcia i obszary rozwoju

W ciągu ostatnich kilkunastu lat Fundacja, w granicach swoich zasobów i możliwości organizacyjnych, stopniowo rozwijała działania odpowiadające wszystkim czterem obszarom Europejskiej Karty Naukowca:

- etyce, rzetelności naukowej, równości płci i otwartej nauce,
- ocenie, rekrutacji i rozwojowi kariery naukowców,
- warunkom prowadzenia działalności naukowej,
- wspieraniu rozwoju zawodowego i kompetencyjnego naukowców.

Działania te były realizowane zarówno poprzez programy finansowania badań i rozwoju kadr naukowych, jak i poprzez inicjatywy wspierające rozwój kompetencji, mobilność oraz współpracę międzysektorową.

Równolegle Fundacja angażowała się w działania na rzecz całego środowiska naukowego, uczestnicząc w debacie nad kierunkami reform systemu nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce oraz współpracując z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami wspierającymi badania naukowe. Ważnym elementem tej działalności było również promowanie społecznego znaczenia nauki, upowszechnianie wiedzy oraz wspieranie odpowiedzialnego podejmowania decyzji opartych na dowodach naukowych. Przykładowo, w okresie pandemii Fundacja była ważną platformą wiedzy i stała na straży rzetelności komunikacyjnej, m.in. poprzez cykl dyskusji "Ufajmy nauce" - filmy z tej akcji notowały ponad 20 tysięcy wyświetleń.

Etyka, rzetelność naukowa, równość płci i otwarta nauka

Najważniejsze wdrożone działania

Etyka

- Aktualizacja *Kodeksu etycznego Fundacji na rzecz Nauki Polskiej* oraz *Kodeksu etycznego beneficjentów i kandydatów w programach FNP*.
- Przyjęcie i publikacja procedury postępowania w przypadku podejrzenia naruszenia zasad etycznych oraz powołanie Komisji Etyki.
- Wprowadzenie jednolitych zasad identyfikowania i zarządzania konfliktami interesów obejmujących pracowników FNP, beneficjentów, kandydatów, ekspertów i recenzentów.

Rzetelność badań i odpowiedzialne zarządzanie projektami

- Wzmocnienie monitoringu realizacji i rozliczania projektów finansowanych przez FNP.
- Zwiększenie nacisku na zapewnienie zgodności projektów z obowiązującymi przepisami prawa, w tym obowiązek uzyskania wszystkich wymaganych zgód i pozwoleń przed rozpoczęciem badań.
- Wprowadzenie wymogu opracowywania planów zarządzania danymi badawczymi (Data Management Plans), obejmujących m.in. zasady gromadzenia, przechowywania i udostępniania danych badawczych oraz wyników badań (w wybranych programach).
- Wprowadzenie wymogu stosowania zasad właściwego zarządzania własnością intelektualną, transferem wiedzy oraz komercjalizacją wyników badań. W programach ukierunkowanych na

wdrożenia lub komercjalizację badacze są zobowiązani już na etapie składania wniosku do przedstawienia sposobu zarządzania własnością intelektualną powstałą w projekcie oraz praw do istniejącej własności intelektualnej (background IP), wykorzystywanej w projekcie.

- Wprowadzenie i upublicznienie mechanizmu zgłaszania nadużyć oraz nieprawidłowości finansowych.

Równość, różnorodność, inkluzywność

- Zniesienie limitu wieku biologicznego (poza programem START).
- Uruchomienie programów wspierających powrót do kariery naukowej po przerwach związanych z rodzicielstwem lub pracą poza nauką (POMOST, POWROTY)¹.
- Przyjęcie i publikacja polityki „Wspieranie równości i różnorodności”.
- Monitorowanie udziału kobiet i mężczyzn w konkursach grantowych oraz procesach oceny.
- Zwiększenie udziału kobiet wśród członków paneli eksperckich, recenzentów oraz badaczy zgłaszających kandydatów do Nagrody FNP.
- Wprowadzenie dodatkowego kryterium wspierającego udział kobiet w wybranych konkursach grantowych: w przypadku uzyskania takiej samej liczby punktów wyższą pozycję rankingową otrzymuje wniosek, w którym funkcję liderki naukowej projektu pełni kobieta.
- Przygotowywanie ekspertów do procesu oceny oraz udostępnienie materiałów dotyczących nieświadomych uprzedzeń (unconscious bias).
- Wprowadzenie w programie PRIME zanonimizowanej oceny wniosków (eksperci nie znali płci, statusu ani afiliacji wnioskodawców), co ograniczało ryzyko wpływu stereotypów na ocenę.
- Ujednolicenie zasad wydłużania okresów kwalifikowalności w związku z rodzicielstwem, ciążą lub długotrwałą chorobą. Ujednolicenie zasad przedłużania okresu realizacji projektów z tych samych przyczyn.
- Publikowanie wszystkich istotnych informacji o programach i konkursach w języku angielskim.
- Monitorowanie udziału oraz sytuacji zagranicznych naukowców w finansowanych projektach.
- Uruchomienie nowej strony internetowej spełniającej standardy dostępności cyfrowej.
- Zobowiązanie beneficjentów programów grantowych (FENG) do przestrzegania horyzontalnych zasad równości szans i niedyskryminacji oraz przestrzegania Karty Praw Podstawowych (KPP) i Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON).

Otwarta nauka

- Finansowanie publikacji w otwartym dostępie oraz promowanie korzystania z repozytoriów naukowych.
- Publikowanie monografii wydawanych przez Fundację w formule Open Access po 24 miesiącach od daty wydania.
- Działania na rzecz opublikowania monografii wydanych przed 2011 rokiem w formule Open Access poprzez zawieranie odpowiednich porozumień i umów.
- Przyjęcie i upowszechnianie stanowiska FNP wobec otwartego dostępu do wyników badań (*FNP wobec Open Access*).
- Udział przedstawicieli FNP w krajowej debacie nad otwartą nauką i tzn. open science oraz uczestnictwo w grupach roboczych powiązanych tematycznie (m.in. Science Europe).

Naukowiec i swobodny przepływ naukowców

- Wspieranie naukowców powracających do działalności badawczej po przerwach w karierze związanych z np. z pracą poza nauką (POMOST, POWROTY)².

¹ Obecnie programy te nie są prowadzone ze względu na ograniczenia finansowe

² Obecnie programy te nie są prowadzone ze względu na ograniczenia finansowe

- Zapewnienie dostępu do wszystkich istotnych informacji dotyczących dofinansowania i konkursów na stronie FNP również w języku angielskim.
- Wprowadzenie narracyjnego CV i szerszej, wykraczającej poza dane metryczne, oceny dorobku naukowego, pozwalającego uwzględnić kontekst i jakość raportowanych dokonań oraz działania na rzecz rozwoju środowiska naukowego (np. mentoring i rozwój innych badaczy)

Zrównoważony rozwój

- Włączenie zasad zrównoważonego rozwoju do wymagań programów grantowych (programy finansowane ze środków FENG).
- Wprowadzenie zapisów umownych zobowiązujących beneficjentów do realizacji projektów zgodnie z horyzontalnymi zasadami ochrony środowiska. Uwzględnienie wymogów środowiskowych w dokumentacji konkursowej, umowach grantowych oraz na etapie realizacji i wyboru projektów.
- Ocena i monitorowanie wskaźników środowiskowych na etapie wyboru i realizacji projektów.
- Zobowiązanie Fundacji oraz beneficjentów do stosowania zielonych zamówień publicznych przy zakupie infrastruktury finansowanej ze środków programu FENG.
- Opracowanie i publikacja „Poradnika środowiskowego” dla beneficjentów programu FENG.
- Szkolenie pracowników Fundacji w zakresie ochrony środowiska i zasad zrównoważonego rozwoju.
- Przystąpienie do inicjatywy „Deklaracja organizacji społecznych na rzecz klimatu”.

Stan obecny

Fundacja wypracowała spójny system zasad i procedur obejmujących kwestie etyki, rzetelności badań, równości i różnorodności, otwartej nauki, wspierania kariery naukowej oraz zrównoważonego rozwoju. Choć nie prowadzi badań ani nie zatrudnia naukowców bezpośrednio, oddziałuje na standardy funkcjonowania środowiska naukowego poprzez warunki finansowania, dokumentację konkursową, umowy grantowe, procesy oceny oraz monitoring realizowanych projektów.

Fundacja w pełni respektuje zasadę wolności badań naukowych. Proces przyznawania grantów opiera się na podejściu oddolnym (bottom-up), zapewniając badaczom swobodę wyboru tematyki badań, pytań badawczych i metodologii.

Zasady etyczne i wartości obowiązujące pracowników, beneficjentów, kandydatów oraz recenzentów zostały określone w odpowiednich kodeksach. Publicznie dostępna jest również procedura postępowania w przypadku podejrzenia naruszenia zasad etycznych. Jednocześnie wdrożono jednolite zasady zarządzania konfliktami interesów oraz mechanizmy zgłaszania nieprawidłowości i nadużyć finansowych.

Fundacja kładzie także duży nacisk na zgodność projektów z obowiązującymi regulacjami prawnymi, właściwe zarządzanie danymi badawczymi, ochronę własności intelektualnej oraz odpowiedzialne wykorzystanie wyników badań. Beneficjenci są zobowiązani do uzyskania wymaganych zgód i pozwoleń oraz do rzetelnego, przejrzystego i efektywnego zarządzania środkami publicznymi. Realizacja projektów podlega monitoringowi i audytom prowadzonym przez Fundację oraz inne uprawnione instytucje. W wybranych programach, zwłaszcza obejmujących większe granty, wymagane jest przygotowanie planów zarządzania danymi badawczymi (Data Management Plans). Fundacja wymaga również od beneficjentów właściwej ochrony praw własności intelektualnej powstających w finansowanych projektach.

Zniesiono ograniczenia wieku w większości programów grantowych, wdrożono politykę wspierania równości i różnorodności. Fundacja monitoruje udział kobiet i mężczyzn zarówno w konkursach grantowych, jak i w procesach oceny, podejmuje działania na rzecz zwiększania udziału kobiet w gremiach eksperckich oraz uwrażliwia ekspertów na problem nieświadomych uprzedzeń. W

niektórych programach, w przypadku uzyskania tej samej liczby punktów, wyższą pozycję rankingową otrzymuje projekt kierowany przez kobietę. Wyrównywaniu szans służy ujednolicenie zasad dotyczących wydłużania okresów kwalifikowalności i realizacji projektów w sytuacjach związanych z rodzicielstwem lub długotrwałą chorobą. W programie PRIME Fundacja stosuje zanonimizowaną ocenę wniosków. Brak informacji o płci, statusie i afiliacji wnioskodawców sprzyja skupieniu oceny na wartości merytorycznej projektu oraz ogranicza ryzyko nieświadomych uprzedzeń.

Fundacja konsekwentnie dąży do zwiększania dostępności swoich programów i działań. Wszystkie najważniejsze informacje dotyczące programów i konkursów są dostępne w języku angielskim, co ułatwia udział zagranicznych naukowców. Fundacja monitoruje ich uczestnictwo w finansowanych projektach oraz bada ich doświadczenia związane z pracą we wspieranych zespołach badawczych. Jednocześnie nowa strona internetowa została przygotowana zgodnie ze standardami dostępności cyfrowej, aby zapewnić szeroki dostęp do informacji wszystkim grupom użytkowników. Beneficjenci projektów finansowanych ze środków FENG są ponadto zobowiązani do przestrzegania zasad równości szans i niedyskryminacji oraz do respektowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami.

Fundacja uznaje i wspiera zawodowy status naukowca oraz dba o poszanowanie różnorodności ścieżek kariery badawczej. W ocenie kandydatów uwzględnia szerokie spektrum osiągnięć i ról pełnionych przez naukowców, skupiając się na jakościowej ocenie ich osiągnięć. W coraz większym stopniu wykorzystuje narracyjne CV oraz bardziej kompleksową ocenę dorobku, pozwalającą uwzględniać różne ścieżki kariery i formy wkładu w rozwój nauki. Fundacja respektuje również różnorodne modele kariery naukowej i wspiera mobilność międzynarodową naukowców - udział w konkursach i programach Fundacji nie jest uzależniony od posiadania stopnia doktora habilitowanego, co ułatwia udział w programach osobom spoza Polski. Wszystkie kluczowe informacje dotyczące konkursów i finansowania są dostępne również w języku angielskim.

Fundacja uznaje i wspiera różnorodne ścieżki kariery naukowej oraz promuje jakościową ocenę osiągnięć badaczy. W procesie oceny uwzględnia szerokie spektrum osiągnięć i ról pełnionych przez naukowców, odchodząc od oceny opartej wyłącznie na wskaźnikach bibliometrycznych. Coraz szersze wykorzystanie narracyjnych CV oraz kompleksowej oceny dorobku pozwala lepiej uwzględniać różnorodność ścieżek kariery i form wkładu w rozwój nauki.

Fundacja wspiera również mobilność międzynarodową naukowców i otwartość systemu nauki. Udział w większości konkursów nie jest uzależniony od posiadania stopnia doktora habilitowanego, co ułatwia udział badaczom z zagranicy. Wszystkie kluczowe informacje dotyczące programów i konkursów są dostępne również w języku angielskim. Okres kwalifikowalności w konkursach oraz czas realizacji projektów mogą zostać wydłużone w przypadku przerw w karierze związanych z rodzicielstwem, chorobą lub innymi uzasadnionymi okolicznościami.

Fundacja wspiera otwartą naukę, finansując publikowanie wyników badań w otwartym dostępie, promując korzystanie z repozytoriów naukowych oraz udostępniając własne publikacje w formule Open Access. Aktywnie uczestniczy także w krajowej i europejskiej debacie dotyczącej rozwoju polityk otwartej nauki.

Fundacja promuje również zrównoważone praktyki badawcze. Pracownicy są szkoleni w zakresie zrównoważonego rozwoju i środowiskowych zasad horyzontalnych, a projekty finansowane w ramach programu FENG muszą spełniać wymagania dotyczące zrównoważonego rozwoju. Wskaźniki środowiskowe są oceniane na etapie wyboru projektów i monitorowane podczas ich realizacji. Zarówno Fundacja, jak i beneficjenci stosują zasady zielonych zamówień przy zakupie infrastruktury finansowanej ze środków FENG. Dodatkowym wsparciem dla beneficjentów jest opracowany przez Fundację „Poradnik środowiskowy”, zawierający praktyczne wskazówki dotyczące stosowania zasad horyzontalnych.

Wyzwania

- Nadal obserwujemy dysproporcje związane z płcią w nauce i w naszych programach.
- Polityka wspierania równości i różnorodności („Wspieranie równości i różnorodności”) została przygotowana przez Fundację w 2021 r. Z uwagi na rozwój standardów w tym obszarze, wymaga ona ponownej refleksji i aktualizacji.
- Z powodu braku finansowania Fundacja musiała zrezygnować z finansowania programów wspierających powrót do pracy badawczej po przerwie związanej z rodzicielstwem lub pracą o innych charakterze.
- Dokument wyrażający stanowisko Fundacji wobec otwartej nauki ma ograniczony zakres i wymaga aktualizacji.
- Stosowanie zasad zrównoważonego rozwoju w projektach grantowych jest wyzwaniem dla beneficjentów, szczególnie problemy sprawia sformułowanie wskaźników środowiskowych.

Planowane działania

- Przegląd i aktualizacja dokumentu „Wspieranie równości i różnorodności”.
- Wspieranie rozwoju karier naukowych kobiet poprzez mentoring i szkolenia w zakresie kompetencji liderkich - pilotażowy moduł szkoleniowy „Świadome przywództwo” dla kobiet.
- Przegląd i aktualizacja dokumentu „Stanowisko FNP wobec Open Access”.
- Opracowanie i opublikowanie materiałów edukacyjnych w zakresie stosowania w finansowanych projektach wskaźników środowiskowych.

Ocena, rekrutacja i awans naukowców

Ponieważ Fundacja nie zatrudnia naukowców, wdrażanie zasad Europejskiej Karty Naukowca koncentruje się przede wszystkim na sposobie projektowania i realizacji programów finansowania badań, w tym na zasadach oceny wniosków oraz warunkach realizacji finansowanych projektów. Jednocześnie Fundacja promuje stosowanie zasad Karty przez beneficjentów, w szczególności poprzez wymagania dotyczące otwartej, przejrzystej i opartej na osiągnięciach rekrutacji (OTM-R) oraz tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi kariery naukowej.

Najważniejsze wdrożone działania

Konkursy FNP

- Wprowadzono szersze, jakościowe podejście do oceny osiągnięć naukowców, uwzględniające szerokie spektrum wkładu w rozwój nauki, wykraczające poza tradycyjnie rozumiany dorobek publikacyjny.
- Rozszerzono kryteria oceny o takie elementy, jak przywództwo naukowe, opieka naukowa i mentoring, współpraca interdyscyplinarna i międzysektorowa, transfer wiedzy, komercjalizacja wyników badań oraz szerszy wkład w rozwój systemu nauki.
- Wprowadzenie we wnioskach aplikacyjnych narracyjnego CV, umożliwiającego wnioskodawcom przedstawienie kontekstu i znaczenia swoich osiągnięć oraz przebiegu kariery naukowej.
- Wprowadzenie w programie PRIME zanonimizowanej oceny wniosków (eksperti nie znali płci, statusu ani afiliacji wnioskodawców), co ograniczało ryzyko wpływu stereotypów na ocenę.

- Uwrażliwianie recenzentów i panelistów na potrzebę oceny osiągnięć naukowych z uwzględnieniem etapu kariery oraz indywidualnych okoliczności kandydatów, m.in. poprzez instrukcje, materiały szkoleniowe i dyskusje poprzedzające proces oceny.
- Intensyfikacja działań informacyjnych i promocyjnych przygotowujących potencjalnych wnioskodawców do udziału w konkursach (szczegółowe informacje na stronie internetowej, dni informacyjne, webinaria, FAQ).
- Umożliwienie wnioskodawcom uzupełnienia lub wyjaśnienia wybranych elementów wniosku, jeżeli przewidują to zasady danego programu.
- Udostępnianie ocen, recenzji i informacji zwrotnej wnioskodawcom uczestniczącym w konkursach grantowych.
- Doskonalenie jakości i użyteczności informacji zwrotnej przekazywanej wnioskodawcom.
- Zapewnienie wnioskodawcom procedury odwoławczej w grantowych programach Fundacji finansowanych ze środków POIR i FENG.
- Zapewnienie przejrzystości zasad konkursowych poprzez publikowanie szczegółowych informacji o programach, wymaganiach wobec wnioskodawców oraz procesie i kryteriach oceny, a także prowadzenie działań informacyjnych (dni informacyjne, webinaria, FAQ).
- Przystąpienie do Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA), udział w grupie roboczej „Improving Practices in the Assessment of Research Proposals” oraz CoARA Polish National Chapter w celu identyfikacji najlepszych praktyk w zakresie oceny projektów badawczych i dorobku naukowców.

Rekrutacja w finansowanych projektach

- Zobowiązanie beneficjentów do prowadzenia otwartych, przejrzystych i międzynarodowych procesów rekrutacyjnych, zgodnych z zasadami OTM-R (Open, Transparent and Merit-Based Recruitment)
- Zobowiązanie beneficjentów do publikowania ogłoszeń o pracę (w przewidzianym przez FNP formacie) na odpowiednich platformach, w tym w serwisie EURAXESS.
- Monitorowanie procesów rekrutacyjnych prowadzonych w finansowanych projektach pod kątem zgodności z wymogami programów i zasadami otwartej rekrutacji (W programach Międzynarodowe Agendy Badawcze (MAB) oraz FIRST TEAM przedstawiciele Fundacji uczestniczyli – w charakterze obserwatorów – w procedurach rekrutacji poprzedzających zatwierdzenie raportów z rekrutacji).
- Praktyki rekrutacyjne uwzględniono jako jedno z kryteriów oceny śródkresowej projektów realizowanych w ramach programu Międzynarodowe Agendy Badawcze (MAB POIR), wspierając upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w nauce.

Stan obecny

Fundacja od wielu lat stosuje jakościową ocenę dorobku naukowców opartą na zasadzie peer review. Proces oceny w konkursach FNP koncentruje się na merytorycznej wartości osiągnięć kandydatów, potencjale naukowym oraz jakości proponowanych badań.

W ostatnich latach Fundacja konsekwentnie rozwija bardziej kompleksowe i odpowiedzialne podejście do oceny osiągnięć naukowych. Ocena obejmuje nie tylko tradycyjne rezultaty działalności naukowej, takie jak publikacje czy patenty, lecz także przywództwo naukowe, opiekę nad młodymi naukowcami i

mentoring, współpracę interdyscyplinarną oraz z otoczeniem społeczno-gospodarczym, transfer wiedzy, a także wdrażanie i komercjalizację wyników badań – tam, gdzie jest to zgodne z celami programu.

Wnioskodawcy mają możliwość wskazania osiągnięć, które najlepiej odzwierciedlają ich dorobek naukowy, dzięki czemu ocena uwzględnia indywidualny przebieg kariery oraz rzeczywisty wpływ ich działalności. W wybranych programach Fundacja stosuje również narracyjne CV, umożliwiające bardziej kompleksową prezentację osiągnięć naukowych i zawodowych.

W programie PRIME wnioski podlegają anonimowej ocenie. Usunięcie informacji o płci, statusie i afiliacji instytucjonalnej wnioskodawców pozwala skoncentrować ocenę na jakości projektu i osiągnięciach naukowych oraz ograniczać wpływ nieuświadomionych uprzedzeń.

Przejrzystość pozostaje jedną z podstawowych zasad systemu oceny stosowanego przez Fundację. Dokumentacja konkursowa, kryteria kwalifikowalności oraz zasady oceny są publicznie dostępne, a wnioskodawcy otrzymują informacje zwrotne wspierające doskonalenie kolejnych aplikacji. Wiarygodność i przejrzystość procedur dodatkowo wzmacnia możliwość odwołania się od wyników konkursów w programach, w których przewidują to przepisy.

Fundacja promuje również dobre praktyki rekrutacyjne wśród beneficjentów realizujących finansowane przez nią projekty. Wymaga stosowania zasad otwartej, przejrzystej i opartej na osiągnięciach rekrutacji (OTM-R) oraz publikowania ofert pracy na arenie międzynarodowej. Poprzez monitorowanie procesów rekrutacyjnych i upowszechnianie uznanych standardów wspiera rozwój nowoczesnego zarządzania zasobami ludzkimi w polskim systemie nauki.

Przystąpienie Fundacji do CoARA (Coalition for Advancing Research Assessment) stanowi kolejny krok w kierunku wdrażania zasad odpowiedzialnej oceny badań naukowych. Aktywny udział w pracach grup roboczych CoARA umożliwia Fundacji współtworzenie europejskich standardów oraz dalsze doskonalenie własnych procedur oceny zgodnie z rozwijającymi się dobrymi praktykami.

Wyzwania

Istotnym wyzwaniem dla pełnego wdrażania zasad Europejskiej Karty Naukowca pozostają uwarunkowania wynikające z regulacji dotyczących funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, z których finansowana jest większość programów grantowych Fundacji. W ostatnich latach przepisy te wprowadzały m.in. ograniczenia językowe wpływające na stopień umiędzynarodowienia konkursów, zarówno w odniesieniu do grona potencjalnych wnioskodawców, jak i ekspertów zaangażowanych w proces oceny. Fundacja podejmowała działania na rzecz zwiększenia dostępności konkursów dla środowiska międzynarodowego i starania te przyniosły zakończyły się ostatecznie sukcesem, większość konkursów musiała być przeprowadzona w języku polskim.

Wyzwaniem są również szczegółowe wymogi związane z wdrażaniem programów finansowanych ze środków Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG). Rozbudowany system kryteriów oceny oraz wysokie wymagania formalne sprzyjają przejrzystości i rozliczalności procesu przyznawania finansowania, jednak jednocześnie zwiększają obciążenia administracyjne po stronie wnioskodawców, ekspertów i samej Fundacji. Wymogi ograniczają elastyczność procesu oceny oraz utrudniają angażowanie zagranicznych ekspertów. W tym obszarze zakres autonomii Fundacji jest istotnie ograniczony.

Fundacja dostrzega również, że dynamiczny rozwój sztucznej inteligencji stawia nowe wyzwania w zakresie oceny badań naukowych. Coraz powszechniejsze wykorzystanie narzędzi AI wspomagających przygotowywanie wniosków wymaga od organizacji finansujących badania dostosowania metod oceny tak, aby nadal właściwie uwzględniały oryginalność, kreatywność i rzeczywisty wkład naukowy autorów.

Planowane działania

- Doskonalenie wytycznych i szkoleń dla ekspertów oceniających w zakresie odpowiedzialnej oceny oraz uwzględniania różnorodnych ścieżek kariery naukowej.

Warunki pracy naukowców

Fundacja nie zatrudnia naukowców bezpośrednio, dlatego jej wpływ na warunki pracy badaczy – w tym poziom wynagrodzeń, stabilność zatrudnienia oraz kwestie związane z obowiązkami umownymi i prawnymi – ma charakter pośredni. Jednak poprzez zasady finansowania projektów oraz wymagania stawiane beneficjentom Fundacja aktywnie wspiera tworzenie atrakcyjnego środowiska pracy i rozwoju kariery naukowej, zgodnego z dobrymi praktykami w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w nauce. Jednocześnie promuje odpowiedzialne prowadzenie badań, otwartość nauki oraz działania wzmacniające dialog nauki ze społeczeństwem.

Najważniejsze wdrożone działania

Wynagrodzenia, stabilność zatrudnienia i zabezpieczenie socjalne

- Opracowanie wytycznych dotyczących wynagrodzeń w projektach finansowanych przez FNP, obejmujących rekomendowane stawki dla poszczególnych kategorii stanowisk badawczych. Poziom wynagrodzeń został zaprojektowany tak, aby wspierać konkurencyjność polskich zespołów badawczych na arenie międzynarodowej.
- Wprowadzenie wymogu zatrudniania naukowców zaangażowanych w realizację projektów na podstawie umowy o pracę, zapewniającej pełnię praw pracowniczych i świadczeń socjalnych oraz zapewnienia im warunków pracy zgodnych z zasadami Europejskiej Karty Naukowca oraz dobrymi praktykami w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi.
- Uwzględnianie potencjału instytucjonalnego i perspektyw trwałości rezultatów projektu, w tym możliwości dalszego rozwoju członków zespołu badawczego, jako jednego z elementów oceny projektów (program MAB POIR).

Warunki realizacji projektów grantowych i pracy badawczej

- Ujednolicenie zasad dotyczących przedłużania realizacji projektów w sytuacjach związanych z rodzicielstwem, ciężką lub długotrwałą chorobą.
- Zapewnienie finansowania umożliwiającego dostęp do nowoczesnej infrastruktury badawczej oraz specjalistycznych narzędzi niezbędnych do prowadzenia badań na wysokim poziomie.
- Doprecyzowanie, ujednolicenie i publikacja zasad dokonywania modyfikacji składu zespołów badawczych i sposobu realizacji projektów, co umożliwia beneficjentom elastyczne zarządzanie projektami.
- Uwzględnienie kwestii własności intelektualnej w dokumentacji programowej i umowach grantowych, a także na etapie aplikowania do konkursów, w przypadku, gdy celem programu jest wdrożenie lub komercjalizacja wyników badań.
- Wprowadzenie mechanizmów wspierających udział naukowców w korzyściach wynikających z komercyjnego wykorzystania rezultatów prowadzonych przez nich badań.
- Prowadzenie badań doświadczeń i opinii wnioskodawców oraz beneficjentów dotyczących udziału w programach FNP.

Upowszechnianie nauki i dialog ze społeczeństwem

- Włączenie do Kodeksu etycznego beneficjentów i kandydatów zobowiązania do podejmowania działań na rzecz zwiększania społecznego zrozumienia nauki i wzmacniania jej znaczenia dla rozwoju społecznego i gospodarczego.

- Budowanie rozpoznawalności *Wyróżnienia im. prof. Macieja Grabskiego* za działania na rzecz społecznego rozumienia nauki i popularyzacji wiedzy naukowej.
- Organizacja debat publicznych z udziałem naukowców poświęconych zarówno wynikom badań naukowych, jak i kluczowym wyzwaniom społecznym oraz zagadnieniom związanym z funkcjonowaniem systemu nauki, innowacji i współpracy nauki ze społeczeństwem i gospodarką (m.in. cykle „Nauka objaśnia świat” oraz „Ufajmy nauce”).
- Nawiązanie współpracy z instytucjami zajmującymi się komunikacją naukową i popularyzacją nauki oraz budowaniem zaufania do nauki.

Stan obecny

Fundacja nie jest pracodawcą naukowców realizujących finansowane przez nią projekty, a więc nie kształtuje bezpośrednio ich warunków zatrudnienia. Oddziałuje na nie pośrednio poprzez zasady swoich programów grantowych oraz wymagania stawiane instytucjom goszczącym. Za pośrednictwem dokumentacji konkursowej, umów grantowych, zasad rekrutacji i monitoringu realizacji projektów Fundacja promuje standardy zgodne z Europejską Kartą Naukowca, wspiera stabilne i przejrzyste warunki zatrudnienia, dba o adekwatny poziom wynagrodzeń oraz zachęca instytucje do tworzenia środowiska sprzyjającego rozwojowi kariery naukowej.

Niewątpliwym wyróżnikiem obowiązującej w FNP praktyki jest stosowanie rekomendowanych stawek wynagrodzeń, które wspierają konkurencyjność finansowanych projektów na krajowym i międzynarodowym rynku pracy, a także wymóg zatrudniania kluczowych członków zespołów badawczych na podstawie umowy o pracę, zapewniającej odpowiednią ochronę pracowniczą i zabezpieczenie socjalne. Fundacja promuje również otwarte, przejrzyste i oparte na osiągnięciach procesy rekrutacyjne, monitoruje ich przebieg oraz wymaga publikowania ofert pracy na międzynarodowych platformach, w tym w serwisie EURAXESS.

Istotnym elementem działań Fundacji jest wspieranie stabilności i ciągłości kariery naukowej. Fundacja stosuje rozwiązania umożliwiające przedłużanie okresu kwalifikowalności do udziału w konkursach oraz realizacji projektów w sytuacjach związanych z rodzicielstwem, ciężką lub długotrwałą chorobą.

Poprzez swoje programy grantowe Fundacja przyczynia się również do tworzenia wysokiej jakości środowiska pracy badawczej. Finansowanie obejmuje środki umożliwiające budowę silnych zespołów badawczych, dostęp do nowoczesnej infrastruktury oraz realizację ambitnych projektów naukowych. W programach ukierunkowanych na wdrożenia i współpracę z gospodarką szczególną uwagę poświęca się przejrzystym zasadom zarządzania własnością intelektualną oraz zapewnieniu naukowcom udziału w korzyściach wynikających z komercjalizacji rezultatów ich pracy.

Dzięki temu wpływ Fundacji wykracza poza samo finansowanie badań i przyczynia się do upowszechniania wysokich standardów zatrudnienia, rekrutacji i rozwoju kariery naukowej w polskim systemie nauki.

Dzięki temu wpływ Fundacji wykracza poza samo finansowanie badań i przyczynia się do upowszechniania wysokich standardów zatrudnienia, rekrutacji i rozwoju kariery naukowej w polskim systemie nauki

Wyzwania

Znaczna część programów Fundacji finansowana jest ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Wiąże się to z rozbudowanymi wymogami formalnymi wynikającymi zarówno z regulacji unijnych, jak i przepisów krajowych. Obciążenia administracyjne stanowią istotne wyzwanie dla wszystkich uczestników procesu – Fundacji, wnioskodawców, beneficjentów oraz ekspertów.

Jednocześnie możliwości mitygacji tych obciążeń są w dużej mierze ograniczone przez obowiązujące regulacje zewnętrzne.

Fundacja dostrzega również potrzebę pełniejszego wykorzystania swojego potencjału w zakresie upowszechniania nauki, komunikacji naukowej i wzmacniania dialogu między nauką a społeczeństwem. Dotychczasowe partnerstwa i inicjatywy stworzyły solidne podstawy do dalszego rozwoju działań w tym obszarze. Dotychczasowe działania i nawiązane partnerstwa wskazują na potencjał dalszego rozwoju aktywności Fundacji w tym obszarze. W kolejnych latach istotne będzie budowanie nowych partnerstw, rozwijanie współpracy z organizacjami zajmującymi się komunikacją naukową oraz poszukiwanie skutecznych form angażowania społeczeństwa w dialog o nauce.

Dodatkowym wyzwaniem są dynamiczne zmiany w sposobach komunikowania nauki i upowszechniania wyników badań. Zmieniające się kanały komunikacji oraz oczekiwania odbiorców wymagają ciągłego dostosowywania narzędzi i metod działania. Stanowi to jednocześnie szansę na wypracowanie bardziej nowoczesnego i skutecznego podejścia do komunikacji naukowej, lepiej odpowiadającego potrzebom różnych grup odbiorców oraz wzmacniającego społeczne zaufanie do nauki.

Planowane działania

Planowane działania koncentrują się na dalszym wzmacnianiu atrakcyjności środowiska pracy naukowej oraz rozwijaniu społecznego wymiaru działalności badawczej poprzez skuteczniejszą komunikację nauki i aktywne wspieranie dialogu między naukowcami a społeczeństwem.

- Aktualizacja tabeli sugerowanych wynagrodzeń w projektach finansowanych przez FNP w celu utrzymania konkurencyjności oferowanych warunków zatrudnienia.
- Realizacja cyklu debat współorganizowanych z Centrum Nauki Kopernik, promujących otwarty dialog między naukowcami a społeczeństwem oraz zaufanie do nauki.
- Przygotowanie serii video-wywiadów z udziałem laureatów FNP, prezentujących w przystępny sposób znaczenie prowadzonych badań dla rozwoju wiedzy i rozwiązywania współczesnych problemów. Celem inicjatywy jest przybliżenie społeczeństwu natury pracy naukowców oraz zwiększenie zainteresowania nauką i jej rezultatami.

Kariery i wspieranie rozwoju naukowców

Choć Fundacja nie odpowiada bezpośrednio za przebieg kariery zawodowej naukowców, wspieranie ich rozwoju stanowi jeden z głównych celów jej działalności. Fundacja postrzega karierę naukową jako proces wykraczający poza prowadzenie badań naukowych i obejmujący rozwój kompetencji, przywództwo, współpracę, mobilność, transfer wiedzy, mentoring oraz zaangażowanie społeczne. Dzięki zróżnicowanej ofercie programowej wspiera rozwój naukowców na różnych etapach kariery, uwzględniając różnorodność ścieżek kariery zarówno w środowisku akademickim, jak i poza nim.

Najważniejsze wdrożone działania

Uznawanie i docenianie różnorodnych ścieżek kariery naukowej

- Wprowadzenie bardziej kompleksowego podejścia do oceny dorobku naukowców, uwzględniającego różnorodność osiągnięć i aktywności badawczych. Ocenie podlegają nie tylko rezultaty badań (m.in. publikacje i patenty), lecz także inne elementy działalności naukowej, takie jak: kształcenie młodych badaczy, zarządzanie zespołami badawczymi, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, transfer wiedzy oraz komercjalizacja wyników badań.

- Umożliwienie kandydatom wyboru i przedstawienia swoich dowolnych najważniejszych osiągnięć naukowych i zawodowych, podlegających następnie jakościowej ocenie eksperckiej.
- Wprowadzenie narracyjnego CV, lepiej odzwierciedlającego różnorodność ścieżek kariery oraz form wkładu w rozwój nauki.
- Uruchomienie programu PRIME, którego celem jest rozwój kompetencji badaczy w zakresie komercjalizacji wyników badań oraz współpracy z otoczeniem gospodarczym. Program obejmuje szkolenia, mentoring, networking oraz bieżące wsparcie eksperckie
- Uruchomienie *Knowledge hub*, kanału umożliwiającego gromadzenie wiedzy, dobrych praktyk oraz wzajemną komunikację w obszarze komercjalizacji.

Rozwój zawodowy naukowców

- Realizacja programu SKILLS, obejmującego szkolenia z zakresu publikowania wyników badań, komunikacji naukowej, współpracy z sektorem gospodarczym, komercjalizacji oraz popularyzacji nauki³.
- Umożliwienie finansowania szkoleń, kursów i innych działań rozwojowych w ramach realizowanych projektów grantowych.
- Uwzględnianie możliwości rozwoju naukowców jako jednego z kryteriów oceny partnerstw i środowiska badawczego w wybranych programach grantowych, w szczególności wymagających tworzenia strategicznych partnerstw naukowych (np. MAB POIR).
- Finansowanie udziału wybranych stypendystów i laureatów Fundacji w prestiżowych międzynarodowych wydarzeniach i programach rozwojowych, takich jak Lindau Nobel Laureate Meetings, Leadership Academy czy Standing up for Science.
- Uruchomienie programu PRIME, wspierającego rozwój kompetencji w zakresie komercjalizacji wyników badań, identyfikacji potrzeb rynkowych, budowania relacji z partnerami biznesowymi oraz tworzenia przedsięwzięć typu spin-off.
- Badanie potrzeb szkoleniowych laureatów i beneficjentów Fundacji w celu lepszego dostosowania oferty rozwojowej do ich potrzeb.

Opieka naukowa i mentoring

- Uruchomienie programu mentoringowego dla stypendystów Fundacji, wspierającego rozwój naukowy i zawodowy badaczy na początku kariery naukowej.
- Prowadzenie badań dotyczących jakości kształcenia i opieki nad młodymi naukowcami w projektach finansowanych przez Fundację.
- Wprowadzenie zasady zapewniającej doktorantom dodatkowego opiekuna naukowego spoza macierzystego zespołu lub instytucji, wspierającego ich rozwój naukowy oraz budowanie sieci kontaktów badawczych (program HOMING POIR)⁴.

Stan obecny

Fundacja promuje całościowe podejście do rozwoju kariery naukowej, dostrzegając znaczenie nie tylko doskonałości naukowej, lecz także przywództwa, współpracy, mentoringu, innowacyjności, transferu wiedzy oraz zaangażowania społecznego. W procesie oceny uwzględnia różnorodne osiągnięcia i formy aktywności naukowej – od prowadzenia badań i publikowania wyników, przez kształcenie młodych badaczy i budowanie zespołów badawczych, po współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz wdrażanie rezultatów badań. Zakres ocenianych elementów jest dostosowywany do charakteru i celów poszczególnych programów.

³ program zakończony z powodu wyczerpania źródeł finansowania

⁴ Program nie jest już realizowany przez Fundację z powodu wyczerpania środków

Kandydaci mają możliwość wskazania osiągnięć, które najlepiej odzwierciedlają ich dorobek naukowy, a w wybranych programach wykorzystywane są narracyjne CV. Rozwiązania te wspierają jakościową ocenę osiągnięć oraz uznawanie różnorodnych ścieżek kariery naukowej, zgodnie z zasadami Europejskiej Karty Naukowca i kierunkami reformy systemu oceny badań promowanymi przez inicjatywę CoARA.

Fundacja wspiera rozwój kompetencji badaczy zarówno poprzez komponenty szkoleniowe w programach grantowych, jak i dedykowane inicjatywy. Program PRIME oferuje szkolenia, mentoring, doradztwo oraz możliwości nawiązywania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uzupełnieniem tych działań jest PRIME Knowledge Hub – platforma służąca wymianie wiedzy, dobrych praktyk i doświadczeń w zakresie innowacji, zarządzania własnością intelektualną oraz komercjalizacji wyników badań.

Fundacja uznaje mobilność krajową, międzynarodową i międzysektorową za ważny element rozwoju kariery naukowej. Wspiera udział naukowców w prestiżowych programach i wydarzeniach międzynarodowych, rozwój współpracy z sektorem gospodarki i administracji oraz zdobywanie doświadczeń w różnych środowiskach badawczych.

Istotnym elementem działań Fundacji pozostaje również mentoring i wysoka jakość opieki naukowej nad młodymi badaczami. Fundacja monitoruje warunki kształcenia doktorantów w finansowanych projektach oraz promuje rozwiązania zwiększające dostęp do wsparcia eksperckiego. Korzystając z doświadczeń programów SKILLS i HOMING, prowadzi także program mentoringowy dla stypendystów programu START.

Wyzwania

Zapotrzebowanie na możliwości rozwoju zawodowego wśród naukowców nadal przekracza możliwości finansowe Fundacji. Choć rośnie zainteresowanie szkoleniami rozwijającymi kompetencje przekrojowe, zdolność Fundacji do rozszerzania oferty pozostaje uzależniona od pozyskania dodatkowego finansowania oraz nawiązania strategicznych partnerstw.

Szczególne potrzeby dotyczą obszarów takich jak zarządzanie projektami badawczymi, przywództwo i kierowanie zespołami, mentoring i nadzór nad młodymi naukowcami, zarządzanie danymi badawczymi, komunikacja naukowa, tworzenie tekstów akademickich, zarządzanie własnością intelektualną, współpraca z sektorem gospodarczym oraz komercjalizacja wyników badań. Kompetencje te mają coraz większe znaczenie dla rozwoju kariery naukowej i skutecznej realizacji ambitnych projektów badawczych, jednak wciąż pozostają niewystarczająco rozwinięte w polskim systemie nauki.

Fundacja dostrzega swoją rolę nie tylko jako instytucji finansującej badania, lecz także jako podmiotu wzmacniającego potencjał środowiska naukowego poprzez rozwój kompetencji, wspieranie współpracy i tworzenie warunków, w których nauka może w pełni odpowiadać na potrzeby społeczeństwa. W tym celu aktywnie poszukuje źródeł finansowania oraz partnerów umożliwiających rozwój kompleksowej oferty szkoleniowej.

Choć Fundacja angażuje się w działania na rzecz popularyzacji nauki oraz wspierania aktywnego udziału naukowców w tego typu aktywnościach, obszar ten wymaga dalszego rozwoju. Jak się wydaje, relatywnie niski poziom zaangażowania naukowców w komunikację naukową może wynikać z dwóch głównych przyczyn: niewystarczającej motywacji do upowszechniania wyników badań wśród szerokiej publiczności oraz ograniczonych kompetencji w zakresie komunikacji i działań popularyzatorskich. Fundacja dąży do stopniowego przezwyciężania tych barier poprzez odpowiednie działania systemowe i rozwojowe.

Planowane działania

- Wspieranie rozwoju karier naukowych kobiet poprzez mentoring i szkolenia w zakresie kompetencji liderkich - pilotażowy moduł szkoleniowy „Świadome przywództwo” dla kobiet.
- Uruchomienie pilotażowego programu mentoringowego dla młodych badaczy i badaczek z nauk humanistycznych i społecznych. Celem programu, realizowanego we współpracy z Uniwersytetem Oksfordzkim, jest wsparcie udziału w międzynarodowym obiegu nauki.
- Udostępnienie Knowledge hub, kanału umożliwiającego gromadzenie wiedzy, dobrych praktyk oraz wzajemną komunikację w obszarze komercjalizacji.

Plan działań na lata 2026-2028

Działanie	Zasada Karty	Wskaźnik	Termin realizacji	Odpowiedzialność za realizację
Przegląd i aktualizacja dokumentu „Wspieranie równości i różnorodności”	- Równouprawnienie płci - Uwzględnianie różnorodności	Zaktualizowany dokument na stronie FNP	II kw. 2027	Powołana grupa robocza (koordynacja: ekspert ds. ewaluacji i analiz programowych)
Pilotażowy moduł szkoleniowy „Świadome przywództwo” dla kobiet.	Równouprawnienie płci	Przeprowadzone szkolenie (liczba uczestniczek)	IV kw. 2027	ARDEA
Przegląd i aktualizacja dokumentu „Stanowisko FNP wobec Open Access”.	Otwarta nauka	Zaktualizowany dokument na stronie FNP	I kw. 2027	ARDEA
Opracowanie i opublikowanie materiałów edukacyjnych w zakresie wskaźników środowiskowych	Zrównoważone badania	Materiał na stronie FNP	IV kw. 2027	-Zespół ds. koordynacji projektów -Zespół ds. komunikacji -Ekspert ds. ewaluacji i analiz programowych
Aktualizacja tabeli sugerowanych wynagrodzeń w projektach finansowanych przez FNP w celu utrzymania konkurencyjności oferowanych warunków zatrudnienia	Warunki pracy, finansowanie i wynagrodzenie	Zaktualizowany dokument	III kw. 2026	-Zespół ds. koordynacji projektów -Pion koordynacji finansowej
Realizacja cyklu debat współorganizowanych z Centrum Nauki Kopernik, promujących otwarty dialog między naukowcami a społeczeństwem oraz zaufanie do nauki	Upowszechnianie i wykorzystywanie wyników	Przeprowadzone spotkania (liczba spotkań)	IV kw. 2026	ARDEA

Przygotowanie i publikacja serii wywiadów z laureatami FNP, prezentujących w przystępny sposób znaczenie prowadzonych badań dla rozwoju wiedzy i rozwiązywania współczesnych problemów.	Upowszechnianie i wykorzystywanie wyników	Opublikowane podcasty (liczba)	III kw. 2026	Główny specjalista ds. popularyzacji wyników badań
Uruchomienie pilotażowego programu mentoringowego dla młodych badaczy i badaczek z nauk humanistycznych i społecznych we współpracy z Uniwersytetem Oksfordzkim. Celem programu jest wsparcie udziału w międzynarodowym obiegu nauki.	• Rozwój kariery zawodowej i doradztwo zawodowe • Nadzór naukowy i mentoring	Spotkania mentoringowe w Oxford	I kw. 2027	ARDEA
Udostępnienie Knowledge hub, kanału umożliwiającego gromadzenie wiedzy, dobrych praktyk oraz wzajemną komunikację w obszarze komercjalizacji	• Upowszechnianie i wykorzystywanie wyników • Rozwój kariery zawodowej i doradztwo zawodowe • Postęp w karierze • Naukowiec	Knowledge hub udostępniony na stronie internetowej	III kw. 2027	Zespół ds. przedsiębiorczości akademickiej
Identyfikacja barier w realizacji projektów, w tym luk kompetencyjnych beneficjentów	• Rozwój kariery zawodowej i doradztwo zawodowe • Postęp w karierze	Raport z badania	II kw. 2028	Ekspert ds. ewaluacji i analiz programowych